

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نوشته کورین اوته-روسل
برگردان از: حمید محوی
۱۳ اکتوبر ۲۰۱۷

جنگ تریاک : تجاوز قدرتهای غربی به چین

۱

Corinne Autey-Roussel

پیشگفتار مترجم :

کورین اوته روسل مجری رادیو های FM، کربن ۱۴ و Europe 2 بوده است، متأسفانه تلاشهایم برای کسب اجازه از او برای انتشار ترجمه این متن بسیار ارزنده درباره تاریخ چین به نتیجه نرسید. گرچه در این مقاله نشانی از کپی رایت ندیدم (...)

مقاله کورین اوته-روسل «جنگ تریاک...» که تقریباً در حد یک کتاب کوچک است، برای من اتفاقی نبود، بلکه آن را در ادامه ترجمه تعدادی مقاله پیرامون همین مضمون انتخاب کردم : « هندو چین فرانسه : تریاکخانه خیلی صمیمانه مجاور»، ۴ سپتمبر ۲۰۱۷، « افغانستان و جاده سرّی هروئین سازمان سیا» نوشته بیه اسکویار، ۴ سپتمبر ۲۰۱۷، «افزایش سربازان امریکائی در افغانستان برای جلوگیری از ورود چینی ها ؟ لیتیم و نبرد برای دستیابی به ثروتهای معدنی» نوشته میشل شوسودوسکی، ۲۶ اگست ۲۰۱۷، به علاوه مقالات متعدد کارل مارکس و فردریش انگلس درباره جنگهای چین و انگلیس و جنگهای تریاک در کتاب «نوشته ها در باب استعمار» که اخیراً برای تکمیل ترجمه آن اقدام کردم در حالی که مشکل کپی رایت هنوز بر جا مانده و متأسفانه تا جایی که من حدس می زدم به این زودیاها نیز راه حلی نخواهد داشت و این کتاب مثل خیلی از کارهای ترجمه دیگر منتشر نخواهد شد. دشمنان می توانند شاد باشند... ولی دوستان می توانند هوشیارتر باشند، زیرا اگر من روی مشکلات کپی رایت و انتشار کتاب ترجمه یا حتا هر نوشته

دیگری (...) به زبان فارسی، حتا فقط به شکل مجازی و رایگان در اینترنت پافشاری می کنم، آن هم نه در ایران «اسلامی دیکتاتوری» بلکه در اروپای «آزاد و دموکراتیک» به این علت است که از این نقطه روی محور مختصات می توانیم به نتایج مهمی در زمینه نقش روبنا در رابطه با زیربنا در جامعه سرمایه داری (بین المللی) دست یابیم. پیش از این طی مقاله ای زیر عنوان « تأملاتی در باب مالکیت خصوصی بر آثار علمی و هنری. کپی رایت جبهه مشترک نظام سرمایه داری جهانی و رژیم دین سالار در ایران» سعی کردم تا حدودی صورت مسأله را مطرح کنم.

طرح چنین موضوعی در اینجا چندان هم دور از «جنگ تریاک» نیست، زیرا موضوع غارت و به توبره کشیدن شهر ممنوعه یا کاخ تابستانی در بیجینگ به دست «پیمان آتلانتیک شمالی، ناتو در قرن نوزدهم» دست کم موضوع مالکیت خصوصی بر آثار هنری و تاریخی را بروز می کند، زیرا آنانی که قوانین کپی رایت را نوشته اند، و قاعده بازی را تعیین کرده اند، نه فقط آثار و گنجینه های بی بدیل کاخ تابستانی را ربوده اند بلکه حاضر به بازگرداندن آن نیستند، و علاوه بر این همچنان با همان روشهای قدیمی بزرگترین موزه خاورمیانه در بغداد را نیز تاراج کردند و بسیاری از آثار نیز به دست پیاده نظام پیمان آتلانتیک شمالی در خاورمیانه تخریب شد. در حالی که ما به شکل کاملاً داوطلبانه و بی هیچ مزدی فقط با کار خودمان می خواهیم تعدادی از آثار را ترجمه و منتشر کنیم.

حمید محوی

پاریس، ۱۲ سپتمبر ۲۰۱۷

جنگ تریاک :

تجاوز قدرتهای غربی به چین

«تا جایی که من می دانم، تجارت تریاک مطمئن ترین و شایسته ترین داد و ستدی است که یک جنتمن می تواند به آن بپردازد» (ویلیام جاردین William Jardine (۱) جاردین ماتسون Jardine & Matheson شرکت متخصص در فروش تریاک)

«معلولان و آنانی که دچار ضعف عمومی هستند به تدریج در اثر گرسنگی از بین می روند، در حالی که قدرتمندان و پر استقامتها به دزدها و تبهکاران تبدیل می شوند، ویران کردن دیگران نیز حتمی و اجتناب ناپذیر بود.» امپراتور جیاگینگ، فرمان علیه تریاک، ۲ دسامبر ۱۷۹۹

امروز، بیش از پیش از چین به مثابه کشوری حرف می زنند که در زمینه اقتصاد جهانی به مقام اول دست یافته و طرح ماجراجویانه عظیم اورآسیائی راه ابریشم نوین را به اجرا گذاشته، بی آن که حتا از سازمان همکاری شانگهای حرف بزنیم، و یا به دلیل همکاریهای چند منظوره بین چین و روسیه که داده های تازه ای را به جهان تحمیل کرده از وضعیت نوین بگوئیم، و یا از نقش چین در بطن کشورهای بریکس یاد کنیم، و امثال اینها.

در اینجا فرصت مناسبی ست تا به آغاز چین مدرن و با هویت اصلی آن بازگردیم و تاریخ گذشته را مرور کنیم : نه ناسیونالیسم سون یات سن، جمهوری کومینتانگ (۱۹۴۹-۱۹۱۲) یا مائوئیسم به گونه ای که در چشم انداز انتظارات عمومی گمان می برند، ولی جنگ های تریاک و «قرن تحقیر» که این جنگها را بدرقه کردند.

قرن نوزدهم. سرمایه داری از یک سو با اتکاء به ایدئولوژی تاجر لیبرال که وارث عصر روشنگری فرانسه و انگلو ساکسون بود و از سوی دیگر پشتیبانی نظامی دولتهای غربی با «دریادارهای بازرگانی و صنعتی شان» خود را تحمیل کردند. در جنوب ایالات متحده امریکا، کشاورزان از هزاران برده روی مزارع پهناور پنبه کار می کشیدند، پنبه ای که از بریتانیا به منچستر (۲) منتقل می شد تا به دست پرولتاریای شهری بافته شود، کودکان بخش مهمی از آنان را در کارخانه های ریسندگی که مثل قارج روئیده بودند به کار می گرفتند. از اینجا، پارچه های پنبه ای انگلیسی-امریکائی ارزان قیمت به هند صادر می شد و ابعاد این صادرات به اندازه ای بود که تولید محلی را از بین برد (۳). و کار به نقطه ای انجامید که از سال ۱۷۹۶ هند به سوی کاشت گیاه دیگری با امکان فروش بالا روی آورد، یعنی کشت خشخاش. کمپانی هند شرقی (۴) بریتانیائی که در آن دوران به شکل مجازی بر کشور حکومت می راند، در صورت لزوم با خشونت و استفاده از اسلحه از همه امکانات و راه های ممکن نیز بهره برداری می کرد.

امپراتوری بریتانیا، نخستین ساقی جهانی

بطری لاندانوم (مخلوط افیونی) وره ویکتوریا. برای نوزادان سه ماهه دو قطره، یکساله ۴ قطره، چهار ساله ۶ قطره، ۱۰ ساله ۱۴ قطره، بیست ساله ۲۵ قطره، و برای افراد بالغ ۳۰ قطره.

بریتانیا یکی از بازارهای اصلی به سرعت به کشوری وابسته به مواد مخدر تبدیل می شود. تریاک همه جا یافت می شود : در داروجات به شکل پودر یا خمیر، قرص، قطره، باقلاوا، آب نبات، معجون، شربت طبی و انواع و اقسام ترکیبات یکی از یکی مرگبارتر، به علاوه آنهایی که به کودکان و نوزادان تجویز می کردند. در شیره کش خانه های مناطق شهری که «خراب آباد» تلقی می شد (در دوره ویکتوریا هر گونه استفاده تفریحی از کالاهائی که موجب بالابردن ابرو و تقبیح می شد و ناپسند بود، استفاده بی رویه از مواد داروئی تلقی می شد)، نزد هنرمندان بسیاری به لاندانوم (مخلوط افیون) (۵) اعتیاد داشتند یا معجون های طبی دیگر به شکل مایع که کمابیش حاوی تریاک بود، و به همین گونه

بین دهقانان و کارگران نیز رواج داشت.

«چند سال پیش، وقتی که از منچستر عبور می کردم، از چندین کارخانه دار پنبه شنیدم که کارگرانشان بیش از پیش تریاک مصرف می کنند، به طوری که روزهای شنبه بعد از ظهر پیشخوان داروخانه ها پر است از قرص های یکی دو سه دانه ای که برای عرضه به متقاضیانی که در حواشی غروب می آیند آماده می کنند. علت احتمالی استفاده از این مواد به سطح نازل حقوق کارگران باز می گردد که به آنها اجازه نمی دهد مصرف کننده «ایل» (نوعی آجوی انگلیسی) یا عرق و مشروبات الکلی (spiritueux) باشند.» (توماس دو کنسی Thomas de Quincey، اعترافات یک انگلیسی تریاک خوار، ۱۸۲۱).

یک پزشک بریتانیائی، دکتر جولیان هانتز Julian Hunter در سال ۱۸۴۶ روایت می کند که : «گهگاه می توانیم در وسط مزرعه مردی خفته به روی کج بیلش را ببینیم. اگر به او نزدیک شویم، از جا می پرد و برای مدتی کوتاه خیلی

جدی به کار می پردازد. مردی که به کار مشقت باری می پردازد به استفاده از قرص نیز رو می آورد، خیلی از آنها هرگز آجور را بی آن که تریاک در آن بریزند نمی نوشند.» (۶)

روغن کاری اجتماعی که از سوی همه طبقات اجتماعی به گرمی مورد استقبال قرار گرفته و با نرخ بازدهی بی حد و مرز باید اجباراً بازارهای جدیدی را فتح کند، به شکلی که از سال ۱۷۷۹ بریتانیایی ها از جمله (۷) چینی ها را با دست و دلبازی از آن بهره مند کردند، که گرچه برای استفاده از «خصوصیات درمانی» خشخاش با میزان ترکیب بالا توجه چندانی نشان ندادند ولی متأسفانه برای استفاده لذت جویانه در دام این ماده افیونی افتادند. به همین علت داد و ستد و بازگشائی تریاکخانه به سرعت گسترش یافت به طوری که دولت چین پس از سالها بی اعتنائی، سرانجام وحشت زده چشمپایش را به روی مصیبتی که در شرف وقوع بود باز کرد و دریافت که خسارت مصیبت بار کلیت بافت اجتماعی کشور را تهدید می کند. در سالهای ۱۸۳۰ شمار معتادان در چین به میلیونها نفر رسیده بود.

در سال ۱۸۳۸، امپراتور دائو گوانگ که تریاک سه پسرش را کشته بود، بحث و جدل هائی را برای جست و جوی راه های حل ممکن تشویق کرد: برخی مایل بودند تریاک را قانونی کنند و از معاملات تریاک مالیات بگیرند و یا در بهترین حالت آن را به انحصار دولت درآورند، در حالی که برخی دیگر خواهان کاهش معتادان و برای جلوگیری از کاهش نیروی کار برای امور حیاتی کشور الغای تریاک را پیشنهاد می کردند.

در گزارشی به دربار امپراتور هوانگ تسیو تسه Hwang Tsioh-tsz رئیس تشریفات دیوان کشوری مصرف فزاینده تریاک خارجی را به مثابه علت اصلی مشکلات چین افشاء نمود و برای قاچاقچیان، فروشندگان و خریداران مجازات مرگ را درخواست کرد. امپراتور از مقامات محلی نظرخواهی کرد. بی هیچ استثنائی، همه مقامات روی شدیدترین اقدامات بازدارنده ممکن تأکید داشتند.

اگر تأثیر تریاک به این اندازه در چین خسارت بار است، خواهید پرسید در این صورت جامعه بریتانیا که به همین اندازه از این ماده افیونی مصرف می کند در چه وضعیتی ست؟

داد و ستد به اندازه ای پر درآمد است که یکی از مشهورترین خصوصیات برجسته یعنی نجابت در بریتانیای کبیر عهد ویکتوریا آن را پوشش می دهد: و نجابت در اینجا یعنی سکوت (اومرتا Omerta در زبان مافیاهای سیسیلی یعنی سکوت).

باید منتظر سال ۱۸۶۸ می ماندیم برای آن که حتا اگر تریاک آزاد باقی می ماند، فروش تریاک فقط به داروخانه ها محدود شود (۸). و باید تا سال ۱۸۸۹ منتظر می ماندیم تا سرانجام روزنامه (Journal of Mental Sciences) بتواند برای انتشار «اعترافات دختر جوان معتاد به لاندانوم» (۹) تصمیم بگیرد، و سرانجام باید تا سال ۱۹۱۹ منتظر می ماندیم تا دولت تریاک را ممنوع اعلان کند.

تریاک در ایالات متحده آمریکا نیز پخش می شد. نیویورک، تریاکخانه در آغاز قرن بیستم. این تریاکخانه فقط در سال ۱۹۵۷ بود که تعطیل شد.

چای، ابریشم و مواد مخدر، چین و درندگی غرب

در قرن هجدهم، علاوه بر پارچه های ابریشم، منتیکاری، ظروف چینی که کالاهای لوکس به حساب می آمد، پادشاهی متحد بریتانیا از چین مقادیر بسیاری محصولات برای مصارف روزمره مثل چای یا ریواس (چوکری) وارد می کرد و با شمش طلا می پرداخت، تاجران چینی به ندرت محصولات انگلیسی را می پذیرفتند. با افزایش مصرف چای، بریتانیایی ها با نگرانی از تهی شدن سریع ذخیره پولی شان به این فکر افتادند که برای تعادل بازار مخفیانه کالای کلیدی شان یعنی تریاک را به قیمت ارزان در بازار چین بفروشند.

چین، که از دوران راه ابریشم (قرن دوم پیش از میلاد تا قرن چهاردهم میلادی) با داد و ستد جزئی تریاک، افیون کم یاب و گران قیمت دیر آشناست و از دوران قدیم مضرات آن را به ثبت رسانده و به اندازه ای به این افیون مظنون بود که در سال ۱۷۲۹ آن را ممنوع اعلان کرد. چین فرامین امپراتوری را علیه تریاک بیش از ۴۰ بار بین سالهای ۱۷۲۹ و ۱۸۳۶ تمدید کرد (۱۰)، ولی قانون به سختی می توانست در کشوری که در آن بزهداری بیداد می کند مؤثر واقع شود. در نتیجه، از سال ۱۷۸۱ مصرف تریاک افزایش یافت، یعنی از آغاز واردات حجیم تریاک هندی از طریق مرکز پخش آن در کانتون یگانه بندر تجارت آزاد با بریتانیایی ها. بین سالهای ۱۸۲۱ و ۱۸۳۸، داد و ستد از ۹۰۰ تا ۱۴۰۰ تَن در سال افزایش یافت (۱۱). به گفته جک بیشاپینگ Jack Beeching تاریخشناس «در سال ۱۸۳۰ بازار تریاک احتمالاً مهمترین محصول در معاملات بازرگانی دوران خود بود در هیچ کجای جهان همنا نداشت.» (۱۲)

چند ماه پس از فرمان امپراتور هوآنگ تسیو تسه Hwang Tsioh-tsz وقتی که به قانون تبدیل شد، در مارچ ۱۸۳۹، بازرس امپراتور لین تسه هسو Lin Tse-hsü (Lin Zexu) (۱۳) برای مبارزه علیه تریاک مأموریت گرفت و در کانتون ۱۷۰۰ فروشنده را بازداشت کرد و ۷۰۰۰۰۰ چیق تریاک را نیز مصادره نمود. لین تسه هسو سعی کرد فروشگاه های تریاک را از طریق شرکتهای خارجی با چای تاق بزند، ولی با مخالفت روبه رو شد و برگ اعمال زور را به کار بست. در پایان یک ماه و نیم، دست آهنین او بیش از یک میلیون کیلو تریاک را توقیف کرد و ۵۰۰ کارگر را برای ۲۳ روز به کار گرفت تا همه بار کشتی ها را تخریب کنند و باقی را به دریا سپرد و از روح دریای جنوب نیز برای آلودن آبهایش درخواست بخشایش نمود و از او خواست که برای مدتی مخلوقات دریایی را از این منطقه دور کند «که مدتی دوری جویند تا دچار آلودگی نشوند.» (۱۴)

سپس، لین تسه هسو با حسن نیت تمام اشتباه دیپلماتیکی مرتکب می شود و نامه ای (۱۵) برای ملکه ویکتوریا می نویسد و با لحن و فحوای کنفوسیونیسیم ناب او را به تبعیت پارسامنشانه از امپراتور چین «قلب همه جهان» دعوت می کند. با وجود این، لین تسه هسو مقام عالی رتبه دیوان سالار که در اصالت و وفاداری خدشه ناپذیرش به امپراتور چین تردیدی جایز نیست در هزار فرسنگی تکبر فوق العاده مخاطبش و به طور کلی بریتانیایی ها واقع شده بود، و این چیزی بود که دیوان سالار اصیل چینی نمی توانست حدس بزند. نامه او به مقصد نخواهد رسید ولی بعداً در تایمز لندن *The Times of London* منتشر شد.

از سوی دیگر، بریتانیایی ها دائماً برای افزایش فروش افیونشان با خرید مقامات چینی، سازماندهی شبکه های قاچاق برای عبور دادن تریاک از زیر بینی و ریش مقامات چینی به سرزمین چینی ها تدارک می دیدند، و به همین گونه با

پخش رایگان نمونه مصرفی بین ساده دلان (۱۶) به هیچ وجه خیال نداشتند از خواست حاکم کشوری «بربر» تبعیت کنند که دامشان را در آنجا گسترده بودند.

در لندن، در پارلمان بریتانیا رقص ریاکارانه ای آغاز شد و شاهین ها درخواست جنگ کردند، جنگ علیه «کشور اخلاگری که مزایای مبادله آزاد را نفی می کند»، در حالی که برخی دیگر روی شیوه توجیه آن بحث می کردند «بی مهری نسبت به بریتانیای کبیر برای جنگ ناعادلانه»، و خود وزیر امور خارجه لرد پالمستون که به درآمد تجارت تریاک دلبستگی داشت، به آرامی می گفت «درخواست خود چین این وضعیت را به وجود آورده»، مردم چین «فقط خواستار خرید چیزی هستند که دیگران به آنان می فروشند» و درخواست جنگ می کند «به نام توهینی که تکبر چینی ها به اعتبار بریتانیا وارد آورده اند» (۱۷).

حادثه کاولون و نتایج آن : از دست دادن هنگ کنگ

تنش ها باز هم یک درجه بالاتر رفت، در جولای ۱۸۳۹ شش دریانورد بریتانیایی مست یک معبد را به هم می ریزند و علاوه بر خساراتی که به مکان مقدس وارد می کنند یک روستای چینی را نیز طی دعوائی در کاولون در منطقه جنوب پای رود کانتون به قتل می رسانند. بریتانیایی ها از تحویل جنایتکاران به مقامات چینی امتناع کردند و محاکمه مجرمین را خودشان به عهده گرفتند و سپس آنان را به بریتانیا بازگرداندند، لین تسه هسو خشمگین از این رویداد فروشگاه های خارجی در کانتون را بست، همه چاه های ساحل کانتون را مسموم کرد، و فروش خوراکی به خارجیان را ممنوع اعلان داشت و با تهدید محدودیتهای بازرگانی از دولت استعماری پرتقال خواستار انتقال قاچاقچیان بریتانیایی شد که در ماکائو پناهنده شده بودند. (۱۸).

رعیت های اعلیحضرت با شتاب به دهکده ای در دورترین نقطه جنوبی پای رود کانتون، هنگ کنگ عقب نشینی کردند، در آن دوران بندر ماهیگیری فقیری بود که راهزنان دریایی در آنجا آشیانه کرده بودند. تا سال ۱۹۹۷ در آنجا باقی خواهند ماند.

روز ۳۱ اگست، لین تسه هسو مطلع شد که یک ناوچه توپدار به کشتی های تجاری بیوسته و در ساحل هنگ کنگ لنگر انداخته است ولی به دلیل اعتماد بی اندازه ای که به نیروهایش داشت، چندان احساس نگرانی نمی کرد.

روز ۴ سپتامبر ۱۸۳۹، دریادار الیوت، مدیر کل بریتانیایی برای امور بازرگانی در چین و پدرخوانده مافیای قاچاق تریاک، بر آن بود تا افسران دریایی کاولون را متقاعد کند که به او مواد غذایی و آب بفرشند ولی درخواستش رد شد. در پاسخ، دریادار الیوت سه جانک جنگی چینی را به آتش بست. گرچه خسارات وارد آمده اندک بود، ولی امید به صلح از بین رفت (۱۹).

لین تسه هسو جانک های جنگی و شناورهای کوچک حاوی مواد انفجاری را گردآوری کرد و علیه کشتی های دشمن در لنگرگاه کانتون به کار برد و رعایت اصول و ادب را به بریتانیایی ها یادآور شد: بهره داد و ستد تجاری به آنانی تعلق دارد که به قوانین چینی احترام می گذارند. قاچاق تریاک باید متوقف شود. اگر بریتانیایی ها نمی توانند این اصل را رعایت کنند، باید آبهای سرزمین چین را ترک کنند و هرگز باز نگردند.

هشدار لین تسه هسو حاوی پیغام پارسا منشانه ای ست، ولی کاپیتان الیوت با این نظریه موافق نیست و گوش شنوایی ندارد. در آغاز ماه نومبر، پس از ورود دومین ناوچه توپدار به هنگ کنگ، بریتانیایی ها با ارسال نامه خواستار آب، مواد غذایی و بازگشایی بی درنگ بازار شدند. ناخدای ناوگان چینی از سر تسامح نامه آنان را باز نکرد. بریتانیایی ها نیز در پاسخ پنج جانک جنگی دیگر را در آب غرق کردند.

درنده و مردار خوار : جنگ طمعکارانه ناب

به این علت که به شناخت ناکاملی از بریتانیایی ها اتکاء کرده بودند، مواد غذایی، پارچه پنبه ای، ظروف سرامیک غربی را نازلتر از محصولات چینی تلقی می کردند، در نتیجه جنگ افزارهای غربی را به همین نسبت می سنجیدند، ولی چینی ها به شکل وخیمی مهارت نظامی حریفان اروپائی خود را دست کم گرفته بودند.

Lin Tse-hsü لین تسه هسو مأمور بلند پایه امپراتوری

در آغاز جون ۱۸۴۰، لین تسه هسو علیه نیروئی که از سنگاپور گسیل شده بود به مقابله برخاست که پای-رود کانتون را بسته بودند، سپس به هدف بستن بنادر به نقاط ستراتیژیک ساحل حمله می کردند و سرانجام شهرهای ساحل رود یانگ تسه را نیز گرفتند. سپس، دریادار بریتانیایی از امپراتور درخواست جبران خسارت کرد، هزاران کیلو تریاک که لین تسه هسو از بین برده بود، کاستی های مربوط به درآمد بریتانیایی ها و بازپرداخت هزینه لشکر کشی. در ۲۱ اگست، پس از متهم کردن لین تسه هسو به سختگیری بیش از حد، امپراتور او را از مقاماتش بر کنار کرد و به ایلی شهری در مرزهای شمالی به تبعید فرستاد، جایی که او تنها به انجام وظیفه برای امپراتور در مسؤلیت های نازلتری پرداخت.

امروز، لین تسه هسو مقام عالی در امپراتوری چین، به مثابه قهرمان تاریخی در مقابله با امپریالیسم تلقی می شود و مجسمه او در چندین شهر بزرگ چین مورد احترام و ستایش همگانی ست. نماینده جدید امپراتور با بریتانیایی ها مذاکره می کند، و در حالی که به پای بیجینگ رسیده بودند، عقب نشینی آنان را به ازای واگذاری هنگ کنگ به دست می آورد.

در ۲۶ جنوری ۱۸۴۱، دریادار گوردون برینر Gordon Brenner جزیره را به نام نامی تاج و تخت بریتانیا تسخیر کرد. در پایان فیروزی، دریادار البوت کنترل رودخانه پرل در کانتون را به دست گرفت و شهر را محاصره کرد. پس از دریافت چندین تَن نقره و باج گیری از تاجران کانتون در ماه مه نیروهایش را بازپس کشید.

در ماه اگست همان سال، یک لشکر کشی دیگر در طول سواحل شمالی به راه افتاد و شهرهای دیگری را تصرف کرد، اموی (نام امروزی شیامن)، نانگبو و شانگهای. نانکین (در چند کیلومتری شمال غربی شانگهای) زیر تهدید مستقیم به زانو درآمد، چینی ها دوباره به مذاکره روی آوردند و سرانجام توافق نامه نانکین (۲۹ اگست ۱۸۴۲) را پذیرفتند و هنگ کنگ را برای ابد به بریتانیایی ها واگذار کردند، و علاوه بر این پنج بندر برای «مبادلات آزاد» با اروپائی ها اختصاص یافت (کانتون، اموی، فوجو، شانگهای و نانگبو) و باز شناسی حق اقامت و حق فرامرزی برای مناسبات دیپلماتیک با کشورهایی که در بنادر آزاد حضور داشتند. معاهده نانکین، نخستین از معاهدات مشهور به «معاهدات

نابرابر» آغاز یک قرن تحقیر برای چین است. برای دودمان چینگ، این معاهده آغاز روند اجتناب ناپذیر فروپاشی شان خواهد شد. (۲۰)

در سال ۱۸۴۴، ایالات متحده آمریکا که سهم خودشان را از شیرینی مطالبه می کردند، به همین علت کالب کاشینگ Caleb Cushing و سه ناوچه توپدار فرستادند برای این که با چین معاهده «دوستی ابدی» به امضاء رسانند تا آنان نیز از مزایایی مشابه به بریتانیایی ها برخوردار شوند. (۲۱)

کاشینگ توافق مناسب و خوب را به این شکل برای مخاطبان چینی خود توضیح داد: «رفتار مقامات کانتون که حقوق نمایندگان دولت بریتانیا را پایمال کرده بود موجب جنگ با بریتانیایی ها شد. اگر چین درس عبرت نگرفته باشد، چنین امری معنای دیگری به جز خواست جنگ افروزی علیه دیگر قدرتهای غربی نخواهد داشت». (۲۲) پس از آمریکا، فرانسه هفت ناو جنگی فرستاد با معاهده هوآنگپو در نوک قلمش که به او اجازه می داد «مناسبات دوستانه خدشه ناپذیر خود را» را به امضاء رساند و بر این اساس در قطعه قطعه کردن چین سهم خود را روی ارا به های جنگی اش به تاراج ببرد. چندین کشور غربی نیز که نگران «مبادلات فرهنگی» بودند به گوشت شکاری روی آوردند: اتریش-مجارستان، المان، بلجیم، دانمارک، ایتالیا، جاپان، مکزیک، هالند، ناروی، برزیل، پرتغال، روسیه، اسپانیا، سویدن و پرو (۲۳). چین تا سال ۱۹۴۹ مستعمره باقی ماند.

ادامه دارد

پی نوشت ها:

Corinne

Autey-Roussel

Photo de la page d'accueil Pixabay

Références :

1 William Jardine, architect of the first opium war (à noter : la firme Jardine Matheson existe toujours)

<http://www.eiu.edu/historia/Cassan.pdf>

2 The Way We Were: When cotton was king and Manchester led Industrial Revolution

<http://www.manchestereveningnews.co.uk/news/nostalgia/way-were-cotton-king-manchester-6085736>

3 India, Britain and America

http://cwh.ucsc.edu/brooks/India_Britain_and_America.html

4 The British East India Company — the Company that Owned a Nation (or Two)

<http://www.victorianweb.org/history/empire/india/eic.html>

5 Victorian Drug Use

<http://www.victorianweb.org/victorian/science/addiction/addiction2.html>

6 Victorian Drug Use

<http://www.victorianweb.org/victorian/science/addiction/addiction2.html>

7 La route méditerranéenne de l'opium au xixe siècle, par Jean-Louis Miege

<http://books.openedition.org/iremam/3130?lang=fr>

8 1868, The Pharmacy Act (UK)

<http://www.tdpf.org.uk/resources/drug-policy-timeline>

9 Confessions of a Young Lady Laudanum-Drinker, anonyme. The Journal of Mental Sciences, janvier 1889

<http://www.druglibrary.org/schaffer/heroin/history/laudlady.htm>

10 Opium Wars with China 1839-1860

<http://www.entelekheia.fr/opium-wars-with-china-1839-1860/>

11 First Opium War

<http://history.cultural-china.com/en/34History6500.html>

Et David Cameron should not have worn that poppy in China, article du Guardian

<http://www.theguardian.com/politics/blog/2010/nov/10/david-cameron-popy-china-michael-white>

12 The Chinese Opium Wars, par Jack Beeching

<http://www.amazon.com/Chinese-Opium-Wars-Jack-Beeching/dp/0156170949>

13 Lin Zexu – A National Hero for Chinese People

<http://history.cultural-china.com/en/47History6482.html>

14 The First Opium War, par P.C. Perdue/Production and consumption

http://ocw.mit.edu/ans7870/21f/21f.027/opium_wars_01/ow1_essay02.html

15 Lin Zexu: Letter to Queen Victoria, 1839

http://wps.pearsoncustom.com/wps/media/objects/2427/2486120/chap_assets/documents/doc24_1.html

16 The First Opium War, par P.C. Perdue/ Opium trade.

http://ocw.mit.edu/ans7870/21f/21f.027/opium_wars_01/ow1_essay01.html

17 Justifiers of the British Opium Trade: Arguments by Parliament, Traders, and the Times Leading Up to the Opium War, par Christine Su

http://web.stanford.edu/group/journal/cgi-bin/wordpress/wp-content/uploads/2012/09/Su_SocSci_2008.pdf

18 History of Macau as a Portuguese Colony

<https://yesterdayshadow.wordpress.com/history-of-macau-as-a-portuguese-colony/>

19 Emperor of China Declares War on Drugs, par Paul Chrastina

<http://opioids.com/opium/opiumwar.html>

20 The First Opium War 1839-42

http://www.howardscott.net/4/Shameen_A_Colonial_Heritage/Files/Documentation/First_Opium_War.pdf

21 The Opening to China Part I: the First Opium War, the United States, and the Treaty of Wangxia, 1839–1844

<https://history.state.gov/milestones/1830-1860/china-1>

22 Lords of Opium

<http://www.amoymagic.com/OpiumWar.htm>

23 Les concessions étrangères en Chine

<http://www.chine-chinois.com/les-concessions-etrangeres-en-chine/>

et <http://www.chinapage.com/transportation/port/treatport1.html#COLONYS>

لینک متن اصلی :

Guerres de l'opium : le viol de la Chine par les puissances occidentales

۶ مه ۲۰۱۷ Entelekheia

<http://www.entelekheia.fr/guerres-de-lopium-viol-de-chine-puissances-occidentales/>

ترجمه حمید محوی

پاریس/ ۱۲ سپتمبر ۲۰۱۷